

Валентин Тодоров

Змиите

„По време на пир по случай рождения ни ден моята сестра близначка Касандра и аз сме заспали в храма на Аполон. Пияните ни родители, Хекуба и Приам, ни забравили там. Когато майка се върнала да ни търси, видяла отровни змии да лижат очите и ушите им. Тя изпищяла ужасена, змиите се разбягали и се скрили в купчина лаврови клони. Така Касандра и аз сме придобили пророческия си дар, но и проклятието никой да не ни вярва.“

Схолиаст на Илиадата (Schol. ad Hom. II. VII.44)

Неделя

Когато за пръв път попитах предишния собственик Ей Джей дали в къщата му има змии, той ме изгледа така, сякаш нещо ми хлопа дъската. „Какво искате да кажете с това, господине?“ Почувствах се неловко – потен, мръсен, нахапан от комари, а в ръцете ми – кашон с чинии, забравени от него, и ненужното задължение да му ги върна. Стоях на прага на новия му моторен дом на колела и побързах да бия отбой: „не, не, имах пред вид в задния двор, защото вчера...“ „Знаете от документите по прехвърлянето, че в тази къща съм живял четиринадесет години – никога не съм виждал никакви змии в задния двор.“ Синеоката му враждебност намирисваше на шампоан против пърхот и марихуана. „Или искате да намекнете?“ Смотолевих почти виновно, че няма значение, че явно нещо ми се беше сторило; то човек докато не свикне, нали разбирате, тук на юг.

Макар, че знаех, много добре – не ми се беше сторило. Кръвното ми тежеше като оловна топка понякога и ставите ме въртяха нощем, но зрението ми, слава богу, беше все още непокътнато; имах очи на млад керкenez, както се казва. Съвсем ясно бях видял черното хлъзгаво тяло на влечугото по повърхността на водата като гъвкаво парче гума, избягала от предното колело на велосипеда в бараката за инструменти, леко вдигнатата глава в мътната светлина на пълнолунието. Гледах през прозореца на пруста между листата на фикуса, хипнотизиран от меките вълнички във водоема, който Ей Джей гордо наричаше басейн, но бе по-скоро огромна вана или корито, зарито до хрилете в земята. Чувствах се гостенин, натрапник от север в маранята на мезозойската нощ, и не смеех да изляза в задния двор да преборя страха си, елегантно гърчещ се между едрите отражения на звездите.

На другия ден, разбира се, смътните ми опасения се разсеяха с росата под лъчите на бързото слънце и предобедните пицикати на насекомите. Животът си потече по полу-досадните, полу-милостиви пенсионерски рутини: вестникът с новините, прогнозата за времето и програмата на телевизията, чайникът с липова запарка, внимателно планираните поправки по все още чуждата къща – вчера беше косачката, например, а днес две счупени плочки в банята – и следобедните разходки в парка. Подредените гъсталаци на парка всъщност започват с добре отъпканата алея зад нашата редица къщи на улица „Пасати“ – какъв

късмет, като си помислиш, особено за някой в моето положение; идвайки от север, направо е невъзможно да отречеш благословията на времето, почти винаги слънчево, макар че също и влагата, която си има своята полезна функция: нито твърде горещо денем, нито особено студено нощем. Крачех с такава невинна лекота под сенките на дървета, наречени жакаранда, кананга, баухиния и чампедак, оплетени в лиани и сънени паяжини, даже си подсвирквах и кимах усмихнат на запъхтени бегачи, прегърбени колоездачи и папагали ара, които понякога срещах сред чайки, гугутки и добре охранени гълъби – истински рай, защо да си кривя душата.

Понеделник

Днес обаче отново я видях. Тъкмо се прибирах, защото вечерните комари вече нажежаваха залеза, когато видях змията отново – провираше се лениво през оградата в двора на съседа отдясно господин Йешетеля. В момента съм капнал от умора и погнуса, така че само ще нахвърлям какво се случил, за да не забравя докато спя със скръстени ръце.

Беше същото влечуго, което плуваше мълчаливо във водата на първата ми нощ под Тропика на Рака: дълго, черно, самодоволно и мързеливо като съсирек петрол на морския бряг. Приближих се до оградата и разклатих сивите дъски, сякаш се надявах да извикам змията отвътре да се покаже, за да. Що за глупост. Трябваше всъщност да говоря със собственика на имота, който тогава още не знаех, че е господин Йешетеля с нубийската му златиста шапка куфи и бродиран кафтан агбада до коленете. Закуцах надолу по алеята, заобиколих беседката, която прилича на изпочупена клетка за птици с човешки ръст и къси крила, подхлъзнах се на кучешка фъшкия зад трафопоста, покрит с трицветни графити и разногледни очи, изстъргах подметката си с парче кафяво стъкло от счупена бутилка, и после обратно нагоре по нашата улица „Пасати“, един нечетен номер преди моя почуках на вратата на господин Йешетеля, чието име още не знаех. Червени кръгове и сякаш лигите на дявола премрежаваха погледа ми – беше кръвното, наклонът и хладното изтръпване в кътниците на долната челюст. Висок, сух, черен като обгорял кедр, съседът отдясно отвори и ме изгледа с лека почуда под прихлупените си клепачи крила на скарабей.

На пресекулки му разказах за змията. Той клатеше глава като че ли съчувствено и даже ме покани да вляза. Повтаряше думите ми, търкаляше ги като камъчета в устата си, за да се увери във вкуса им: „Змия значи казвате? Черен смок мишкар мислите? През моята ограда значи я видяхте? Тука някъде ще трябва да е, така ли, тука в задния двор?“ Да, така казвах; да, така мислех; да, там я видях. Но разбира се змията я нямаше никаква. „Може би там в буренаците?“ Той шляпаше с изтърканите си сандали по шестоъгълните плочки. Не, нямаше я никаква в буренаците. „Може би там под дърветата?“ Той ритна няколко трупи, обсипани с гъби. Не, нямаше я никаква под дърветата. „Може би се е шмугнала обратно през оградата, че какво ще търси тук?“ Въртях се, оглеждах запустения му заден двор и една ръждясала кофа, пълна с дъждовна вода. „Аз

курник нямам, нито пък портокалови дръвчета.“ Вярно е, нямаше. „А може би само така ви се е сторило?“ Разбрах вече, че ми се подиграва. „Е, защо да ми се е сторило, то тук на юг, в този климат, сигурно доста змии се въдят.“ Пак търсех очевидните обяснения. Клепачите му крила на скарабей се повдигнаха леко нагоре като затвори на амбразура: „Не е така, съседа, грешите напълно. В нашия край змии въобще не се въдят.“

П.П. Това беше понеделник. От тогава започнах внимателно да се оглеждам, търсейки тайни дупки в триизмерното сирене на реалността. Скоро неуморната ми бдителност бе възнаградена: един следобед видях две други змии отстриани на алеята в парка – едната просто се препичаше на слънце зад купчина кварцови камънаци, но добре видима според мен, ако човек малко от малко се интересува; другата беше навита в оглозганата черупка на деветопоясен броненосец (*Dasyurus novemcinctus*). Успокоих се донякъде от категоричността на заключението: змии имаше и бяха съвсем реални, нямаше нужда от специални оптични устройства или особени мерки.

Вторник

Този път беше само връхчето на опашката и то през дупката за вентилация на бараката за инструменти в задния двор. Стъписях се – ако отворех вратата на бараката, змията можеше да скочи върху мене. Втренчих се във връхчето на опашката, молейки се безмълвно с пресъхнали венци и насълзени очи да се окаже нещо друго, връх на папрат може би. Но не, нямаше съмнение – беше именно змийска опашка.

Парализата на недоумението и страха. А сега накъде? Затътрих се през пруста, навън по улица „Пасати“ и почуках с хаванчето по обкованата с метал врата на съседа отляво. Неговото име май знаех, но не мога да се сетя сега, защото в главата си все го наричам Аврам – набожен, войнствен, лаконичен патриот, а над камината му виси полуавтоматична карабина Бушмастер. Няколко пъти вече се беше провиквал да съм заповядал в кварталната черква неделя сутрин, докато аз кимах в потвърждение, че „истинските мъже обичат Исус“ или каквото там настояват червено-сините лепенки по бронята на джипа му. Аврам беше от този тип корави южняци, с които само се надяваш да си приятел, а в същото време избягваш на улицата. Почуках на вратата му.

Отвори сина му, беше гол до кръста с дълга коса, вързана на опашка и бодлива тел, татуирана на двата му бицепса. В къщата миришеше на козина на мокро куче и котешка урина. Какъв е проблемът? Проблемът е, че имам змия в бараката за инструменти и не мога да се справя. Точно така казах: „не мога нещо да се справя с пущината“, от което излиза, че бях почнал да се правя вече на южняк. Без излишни въпроси и отговори младежът грабна една мърлява хавлиена кърпа, нахлузи обувките си без връзки и тръгна с мен. Страхът отстъпи на надеждата: че змията щеше да е все още там, а не изпълзяла от бараката и изчезнала по потайните си пътеки сред гредките на въздушните картофи; че Аврамовият син идваше по-скоро като свидетел, а не като гонител на влечуги; че змията щеше да е все още там като хлъзгаво предизвикателство, а не бе избрала отново пътя на хитрите изчезвания; че самото присъствие на Аврамовия син бе достатъчна защита.

Пресякохме двора като му сочех ненужно с ръка бараката за инструменти. Змията наистина беше там – черната опашка с удебелени пръстенчета накрая леко потръпваше като жило на скат или спирохета. Видя ли? Разбира се, че беше я видял. Лакътят му бавно се разгъваше, дланта

му обърната в шепа нагоре, палецът и показалецът с едрите си стави се приближаваха като метални щипци над автомобилен конвейер. Щрак, пръстите клеци стиснаха връхчето на опашката и започнаха да теглят тялото на змията като ластичен жартиер. Опасявах се, не, надявах се, че опашката ще се откъсне както често става при гущерите и няма да бъде свидетел на това, което иде от другия край. Младежът обаче знаеше какво прави, ловко прихвана първата педя от жилавото тяло с цяла ръка и продължи да тегли, докато влечугото се бореше като щука със забита кука в небцето, запъваше се в дъските и нанасяше глухи удари от другата страна. Когато вече повече от лакът дължина бе навън, той омота люспестото тяло с хавлията и дръпна рязко с две ръце, използвайки цялата си тежест – неминуемото залитане назад и сплесканата глава със зли очички и разгневена уста изхвърча във въздуха. Змията се извърна светкавично, опита се да забие зъби в предмишницата му, но Аврамовият син бе надарен с превъзходни рефлексии: като в маорски танц на забавен каданс чукна главата ѝ в стената на бараката, а после захвърли кълбото от усукващо се влечуго и хавлиена кърпа през оградата в храстите там отзад.

Благодаря, много благодаря! (Макар че за мен беше ясно, че гадината може съвсем лесно да се върне пак при мен през пролуките на оградата.) Младежът си излезе без да отговори с намусеното превъзходство на шестнадесет годишните.

Няколко дни по-късно, когато срещнах Аврам случайно на улицата и споменах геройството на сина му, той нямаше представа за какво говоря.

Сряда

Постепенно опознавах редовните посетители на парка – бегачи, колездачи, закръглени майки с бебешки колички и изтъркани от живота пенсионери с избледнели очи. Отначало бяха само кимвания или съучастнически споглеждания, после здравейте, как сте, ама какво време днес, нали, докато по-късно започнаха да се процеждат имена, съдби, разговори за спорт и дори ръкостискания. Внимателно, уж неволно, се опитвах да подпитвам за змиите.

„Змии ли? Трябва да ви се е привидяло нещо.“ „Не, няма такова нещо.“ „Да, може и да ги има, но аз не съм виждал.“ „След като стана дума онзи ден, май видях една в рова зад оградите, но се оказа, че е само изгнил клон от чампедак, представете си.“ Колкото повече настоявах с аргументи, риторични въпроси и ръкомахания, толкова по-малко ми вярвах, а някои даже започнаха да ме заобикалят отдалече.

Но не и Гаел, не беше така с Гаел и Елена Мария.

Гаел беше изкарал всеки божи ден от живота си през последните двадесет години ходейки, тичайки или тътрейки се в бавен тръс по сенчестите алеи на парка, по глухите улички зад пристанището и по твърдите плажове край залива, винаги гол до кръста с опънати като струни мускули на индийски аскет или богомилски анахорет, с протъркана шапка да го пази от слънчасване, проскубана прошарена брадичка и неизменните джапанки. Краката му са по-скоро крака на хобит отколкото на градски човек; какво говоря, краката му са направо копита на сатир, почти черната от мръсотия кожа се слива напълно с твърдите като на прерийно животно нокти. Гаел е особен чешит – както вероятно и почти всички други от „редовните посетители“, тъй като нормалните хора не могат да отделят толкова време, нито би им хрумвало да превърнат бягането или колоезденето в смисъл и бягство на живота им, в една фанатична, дори наркоманска пристрастеност към движението в кръг всяка миля, всеки ден, всеки неразрешим житейски проблем, оставен назад.

Всеки си е нещо башка луд, както казват тук на юг, но Гаел е особен чешит: като се срещнем по алеята, той спира, тупва се по гърдите, целува двата си пръста и ме поздравява със знака на мира, тъпчейки като щраус на едно място. Какво мислиш за китовата мас, за ченгетата, които застреляха Тайрон Люис, за пукнатите в асфалта и корените на червения кедр, за озонова дупка, за опасността от меланома тук на юг, за

президента, с който съм роден в един и същи ден, за обеднения уран и проблемите на канализацията? Необяснимо е откъде иде ерудицията му след като повечето време пропуска замислен сред тропически храсти и папрати – аналитичен философ, истински перипатетик, който ме може спокойно да стои на едно място нито в ума си, нито по отъпканите от други ален.

Гаел веднага се интересува от моята информация за змийското изобилие и макар да не можеше лично нито да я потвърди, нито да я отхвърли, не се усъмни в моята почтеност. Въпросът, който често обсъждахме беше какви ще са последиците, ако змиите наистина се размножават с такава скорост както аз подозирах.

Елена Мария, от друга страна, никога не задаваше въпроси. Само тихо ме помоли да ѝ ги покажа, когато споменах змиите за първи път. Разхождахме се бавно между осмата и деветата миля, тя стискаше сгънат жълт чадър, просто за всеки случай, разговорът беше замрял в скърцането на подметките ни по асфалта, мокър и грапав от снощния порой. Нито тя, нито аз търсехме да подновим лесното удобство на думите, когато ръкавицата на парка ни обгръщаше уютно в безразборни листа и лиани от безмълвие. Тогава ѝ посочих червено-жълто-черната коралова змия, която бавно се усукваше по един нисък мъхест клон, преди да падне нежно в тревата и да се спотаи някъде там ниско в рова отляво. Видя ли? Зениците на Елена Мария бяха изпълнени с праисторически ужас.

Няколко дни по-късно тя сякаш не беше същата общителна, винаги усмихната и спокойна вдовица, която мислех, че вече бях опознал. Без да ме поздравя, без истински да ме погледне в очите, започна да докладва с прекалено равен глас сякаш насила: „Днес видях една черна с бял корем, а онзи ден две шарени на самата пътека.“ „Ами да, доста ги има,“ потвърдих аз. „Радвам се, че поне вие ми вярвате,“ усмихнах се и стиснах окуражително ръката ѝ, която беше студена и влажна като забравено пране на сянка. „Извинете, трябва да се прибирам.“ Заобиколи ме като някакво неприятно препятствие и заситни надолу, стареайки се да върви точно по средата на алеята. Не я видях повече в парка цяла седмица.

Днес най-сетне я срещнах отново приседнала на най-отдалечената пейка край детската площадка при езерцето Бъбрек с черния папур. Зарадвах се, че я виждам отново и здравейте, скъпа, къде така се изгубихте? С глух глас ми отвърна, че вече избягвала да идва в парка: тук навсякъде е пълно със змии, най-различни породи, и малки и големи, и бързи и бавни, и безобидни и смъртоносно отровни, усукват се, търсят се,

тълпят се, сплитат се в плитки, множат се и пак изчезват, за да се върнат легион. Наредваше монотонно със стъклените очи на препарирано животно. Опитах се да я успокоя, опитах се да ѝ развия теорията за превантивната сила на нафталинените топчета, опитах се да омаловажа размерите на апокалипсиса. Слушаше ме само с профил, без да реагира. Накрая ме погледна ме и просъска: „Мразя ви! Мразя ви, и вас, и всичките ви пълзящи гадини, които докарахте тука...“

Ясно разбрах, че ще замине на север и никога повече няма да се завърне в меката влажна утроба на юга.

Четвъртък

Вече започвах да се досещам, че има два типа хора:

1) Едните, които никога и при никакви обстоятелства не бяха и нямаше да видят змиите, дори ако им пропълзят в леглото под меките възглавници;

2) Другите, които бяха склонни да ми повярват, но след това ме смятаха за отговорен за змиите, която им бях натрапил в красивите кътчета на рая.

И това е ако не се броят останалите, които хем знаеха за змиите, хем не знаеха, които не им обръщаха внимание или смятаха, че са нещо друго – безкраки гущери, например. Никой категорично не отричаше съществуването на змиите, но и никой не смяташе, че те са явление, на което трябва да се обръща внимание.

Гаел разпалено разясняваше как на времето било пълно с люто отровни пепелянки, черни усойници, аспиди, крайтове, пясъчни ефи, кафяви мули и даже свирепи тайпани, но това било на времето, преди да построят дигите, преди движенията за граждански права и пресушаването на блатата, преди протестите, гладните стачки и нафталинените топчета, преди демокрацията, свободния пазар и откритието на видеокамерата, по онези далечни, смутни времена значи е имало такива работи, това е така, има си такива исторически факти, никой не ги отрича, но да се смята, че днес също така, че все още миналото тука е силно, това си е чисто безумие, това си е чисто кошунство и родоотстъпничество на това отгоре.

Ако сега действително има толкова, че и повече змии от едно време, както именно съм инсинуирал, защо никой не говори за това, защо родителите не дават полезни съвети на децата си, защо болниците не се зареждат със противоотровни серуми, защо медиите не са гръмнали, нали само това чакат: куче отхапало ръката на дете, алигатор издърпал японска туристка в блатата, живак в пъстървата от рибарниците, пиян фермер изнасилвил ламата си, всичко това да, съгласен съм, всяка вечер по новините в осем, но нито дума за някаква змийска инвазия или поне подуто детско трупче със следи от зъбите на кралски кротал или кобра пигмей. Ако медията нищо не казва, значи няма какво да се казва, значи няма какво толкова да се търси под всеки камък, изгнил дънер и черупка на броненосец, което е само началото от цял ред гирлянди и други

объркани доводи в скоропоговорката на Гаел.

Други теории, развивани главно от Трапера Джо, се базираха на признаването и дори приемането на змийското вездесъщие, но в същото време добре опаковани в брокатните подплати от екологично родолюбие, южняшки шовинизъм и тарикатско адвокатство на дявола, че без змиите в задния двор, знаете ли какво ще стане тогава с разпространението на плъховете, особено пък ако имате портокалови дръвчета, елате да видите тогава, без черните смоци мишкари ще сте загубен направо, без специализиранта им охрана и служба за сигурност, която ни защитава от всякакви досадни гризачи, грухтящи жаби и прелетни птици, носещи африканска треска, амазонска безсъница, пустинен блефарит и какъв ли не друг биологичен тероризъм. Нямах полза да настоявам, че нито имах портокалови дръвчета, нито пък бях виждал плъхове наоколо, докато змиите – ето ги там на припек.

Трапера Джо стигна дотам да ме заплашва, че ако съм убил змия със собствените си ръце, целият гняв на общината, на родолюбивите ми съседни ще се стовари с пълна сила върху северняшката ми не съвсем християнска кратуна, да ме извините за израза, господине.

Петък

Тук трябва да призная: аз вече бях змиеубиец – с лопатата, с бела, както я наричат тук, после разкъсаното тяло, гърчещо се сяло – Свети Георги Страхливеца. Беше една облачна петъчна утрин, необичайно студена за този край: храстите и тревата дремеха умърлушени, цветята не бяха още разтворили очи, слънцето бледо пълзеше нагоре между борвете и палмите зад оградата. Прозявайки се, едва отвит от последните гънки на съня, излязох в задния двор да припаля първата си цигара за деня. Тогава я видях – едра, мускулеста, нахална като самодоволно ченге и сънена като мен. Вместо да отпълзи, да се спотаи между масивните корени на филодендроните, тя запълзя като жив волски камшик директно към мен. Нямах време да се учудя, изплаша или преценя, някак си неочаквано лесно се оказах с бела в ръка – беше подпрян на влажната стена до олука.

Първият удар, прекалено силен, сънен и неумел, на цяла стъпка от главата ѝ. Змията се събуди за грешката си и побягна към бараката за инструменти. А бягството винаги поражда гузната смелост на изплашените – подгоних я, бос, по долни гащи, само с горнището на старата ми пижама, размахал бела като жезъл на отмъстителен бог.

Вторият удар, по-точен, близо до опашката, вкопа тялото ѝ в меката почва, без да го прекъсне. Хваната в капан, заклещена в земята от тъпото острие на примитивното ми оръдие за разплата, змията сякаш побесня – съскаше, плющеше, плюеше, кълнеше ме на змийски език, мятеше се диво напред и нагоре, за да се откъсне от непоносимата котва на опашката си там долу, за да подскочи с всички сили нагоре и да забиے зъби в омразното ми лице. Стоях там, съвсем близо до нея – разтреперан, разкрячен, омагьосан от невероятната енергия и стръв за мъст в късото ѝ тяло.

Дръпнах изведнъж бела, когато нито тя, нито аз го очаквахме. Змията, сгърчена на топка до ароматния храст с алени цветове, наречен индирише. Тишина, недоумение и пот в очите. В момента, в който надигна глава и отвори уста с бели като памук небце и гърло, в момента, в който съскането и кривите зъби отново, чух собствения си дрезгав вик отново и заудрях с бела отново. Тъпата метална плоскост, ръждата по ръба, неэффективността на един инструмент за градинарство, а не за убиване. Удрях, гърчовете на жилавото като каучук тяло, удрях, горчиви слюнки,

полепнали по устните ми, удрях, хрипящи стонове от дробовете ми на удавник, удрях, капки змийска кръв по краката ми, удрях, удрях, удрях, залитах като в кошмарен сън и удрях пак. Удрях, докато не видях като в болезнен стробоскоп как змийската глава излетя и тупна в разораната от ударите рехавя пръст. Гледах с погнуса раздробеното на късове тяло, парчетата от натрошен гръбнак, люспестата кожа, бялата рибешка плът, капките гъста виолетова кръв.

Който е убивал, знае: подкосяващата умора и надигащите се спазми в стомаха. Огледах се, виеше ми се свят, причерняваше ме, слънцето бе вече високо и неимоверно горещо. Колко време бе продължила борбата със змията, колко дълго бе траяло гадното съсичане? Минути, часове, съсиреци време през аритмично сърце?

Както всеки убиец, започнах инстинктивно да закопавам остатъците от накълцаното змийско кълбо, там отзад в двора, на мястото на смъртта. Но после ми хрумна, че ако остане там, други змии някак си ще разпознаят присъствието на змийски тленни останки и ще заприиждат през пролуките в оградата – на поклонение, на обедни сборища и за отмъщение. Събрах люспестите парчета месо в два листа от вестник и ги изхвърлих в кофата за боклук, а кофата за боклук в контейнера на края на улицата.

После цял ден лежах със затворени очи и слушах кръвта ми, блъскаща в слепоочията.

Събота

Тогава се запознах с Трапера Джо. Намерих го по обява във вестника: „Трапер Джо: ефикасен контрол по градинските вредители“. Беше събота и не очаквах, че ще дойде веднага с поучителните си лекции за вредата от портокаловите дръвчета, които са магнит за плъховете от корабите, откъдето пък следва възхвала за родните кобри. Нямах полза да настоявам, че нито имах портокалови дръвчета, нито пък бях виждал плъхове наоколо, докато змиите, нали знаеш. Нямах полза, но все пак като лукав южняк с рижави мустаци, той ми продаде две кила нафталинови топчета да съм ги поръсел около оградата, за което безапелационно поиска двадесетачка. Вонята беше неопишуема, двоятъ мирисеше на химически комбинат или бойно поле след газова атака, мирисът на напалм по магистралата на смъртта, където се сливат Тигър и Ефрат. Въпреки всички това, ползата бе минимална – четири дни по-късно видях отново змия там отзад на припек край филодендроните, нехаеща за сто процентовата ефикасност на нафталиновите топчета.

Мисля, че именно Трапера Джо разказа на всички за мене. Мисля, че Трапера Джо ги насяска срещу мене. Не знам какво точно им беше казал, но всички засъскаха срещу мене. Не ме поздравяваха вече като ме видеха на улицата, обръщаха глава или направо плюеха на земята. Децата им съскаха и мятаха камъни. Възрастните съскаха и ме подпитваха какво мисля за новата линия на партията и „всеобщата патриотична бдителност“. Няколко пъти намерих мъртъв плъх, окачен на пощенската ми кутия. Съседът Аврам просъскваше, че са се били навъдили много врагове на народа и прочие терористични елементи, докато Йешетеля допълваше с коси погледи, че те главно от север били идвали. Кимах и цъках с език, а кръвта ми се смръзваше. Досещах се, че може да свърша с горящ кръст пред къщата и грапаво въже около врата. Недопустимо беше вече да повдигам въпроса за змиите, би било чисто самоубийство, когато всичко вееха флагове и пееха патриотични песни край печените плъхове на мангала в неделя следобед, недопустимо беше да моля за помощ или търся съвети. Започнах да избягвам дори тези по алеята в парка, които преди бяха показвали съпричастие или съчувствие. Елена Мария беше отдавна изчезнала, а когато видях Гаел за последен път, той ме разпитваше с налудничава настойчивост кога точно положението със змиите ще се влоши дотолкова, че да трябва да си извади паспорт и

замине в чужбина. Залъгах го нещо и се отдалечих от опасното му присъствие – нищо чудно той самият да беше под наблюдение.

Последната грешка и последното змиеубийство, което извърших беше убийство с косачка. Съвсем неволно стана, докато косях избуялата трева в задния двор и един млад кротал надигна рога носна глава между глухарчетата и маргаритите. Без да се замисля нито за миг за последиците, дадох газ напред и въртящите се ножове свършиха мръсната работа. Пак се бях отървал, но не изпитвах радост или облекчение, знаех, че това беше последната грешка и възмездието щеше да дойде без предупреждение. Знаех, че това беше началото на едно тъмно усойно рептилно повдигане и наплив, подмолна и повсеместна вълна, жилав и мускулест прилив, който бавно, но неумолимо щеше да превземе юга – алея след алея, ров след ров, канал след канал, къща след къща, душа след душа. Знаех, но не можех нищо да кажа или направя. Дори да исках, не можех нищо да кажа, бях изгубил вече гласа си. Дори да исках, не можех никъде да избягам. Ставите ми бяха вече втвърдени от артритата и глождещата влага. А срещу това, което се надигаше, косачката нямаше да е достойно оръжие.

Съскането на съседите се просмуква през затворените прозорци...

Ако никога не получиш това писмо на листа от стар календар, който всеки ден от седмицата предлага илюстрации на влечуги с латински имена, ако никога не го получиш, а го намериш тук на масата, на която го пиша всеки ден от седмицата, защото не съм успял да изляза да го пусна за тебе, защото вратата е била заключена или твърде далече, защото кой знае защо, ако никога не получиш това писмо, а ме намериш тук възник с лице, изпохапано от змии, ако се случи така, а не някакво по-добро разрешение, знай, че никога не съм искал сам да дойда тук на юг, сам да карам старините си в рая, сам да уча пискливия език на съскането и страха, ненавистта към ближния и тихото пълнене, сам да срещна оплетените кълбета на змиите и ромбовете по сухите им кожи.

Ако се случи така, пази се.

КРАЙ

© 2004 Валентин Тодоров

Източник: <http://sfbg.us>

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/881>]